

вчинення проти бажання особи образливих, принизливих дій сексуального характеру, виражене у вербальній формі, що безпідставно викликає у постраждалої побоювання за свою безпеку.

Провадження у цій справі про адміністративне правопорушення було закрито судом на підставі п. 1 ст. 247 КУпАП за відсутністю складу адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 173-7 КУпАП.

Ще одним рішенням, яке варте уваги, є судові рішення № 124757377 Рівненського міського суду Рівненської області. Згідно з яким 01.01.2025 ОСОБА_1 в м. Рівне по вул. А. Мельника, 18 в автомобілі марки «Mercedes-Benz» д.н.з. НОМЕР_1 вчинив сексуальне домагання, тобто умисне вчинення проти бажання особи гр. ОСОБА_2 образливих, принизливих дій сексуального характеру, виражених вербально та невербально, а саме тричі пропонував вступити в статевий акт та торкався ніг з метою вступити в статевий акт.

В судовому засіданні ОСОБА_1 підтвердив обставини, зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення, свою вину визнав повністю, щиро розкався та просив суд суворо його не карати. Суду повідомив, що він раніше не притягувався до адміністративної відповідальності, офіційно працевлаштований, одружений та має на утриманні малолітню дитину. Також зазначив, що послуг з перевезення пасажирів на таксі вже не здійснює, оскільки після вищевказаного випадку був заблокований службою «Uklon». Потерпіла ОСОБА_2 та її представник адвокат Л. Суржук в судовому засіданні підтвердили обставини, зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення, та просили суд притягнути ОСОБА_1 до адміністративної відповідальності. Заслухавши учасників розгляду в судовому засіданні, дослідивши адміністративні матеріали, суд зазначив, що ОСОБА_1 було вчинено адміністративне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 173-7 КУпАП (сексуальне домагання). Крім визнання вини ОСОБА_1, доведені обставини вчинення адміністративного правопорушення, вина його підтверджується матеріалами адміністративної справи, а саме: заявою та поясненнями ОСОБА_2, поясненнями ОСОБА_1, іншими матеріалами справи.

Отже, проаналізувавши судові рішення, доходимо таких висновків.

Суть протиправного діяння повинна точно відповідати ознакам складу адміністративного правопорушення, зазначеним у статті 173-7 КУпАП, тобто необхідно вказати не сам факт вчинення сексуального домагання, а описати об'єктивну сторону (сукупність ознак, які характеризують зовнішній прояв зазначеного адміністративного правопорушення).

Крім того, важливим при кваліфікації даного правопорушення є факт згоди чи незгоди. Наприклад, у першому рішенні судом досліджено та зроблено висновок про те, що листування в месенджері сексуального характеру між двома особами відбувалося за взаємною згодою.

1. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законів України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 22.05.2024 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3733-20#n7>.

2. Постанова судді Ковпаківського районного суд м. Суми у справі № 592/190/25 від 09.01.2025 р. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/124300154>.

Фаїр РАГІМОВ

доцент кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат наук з державного управління
<https://orcid.org/0000-0001-5645-4560>

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

З моменту свого створення у 2015 р. Національна поліція України визначила вектором розвитку формування сучасної правоохоронної інституції з європейськими стандартами у діяльності.

Можна із впевненістю вести мову про те, що реформування окремих служб або сервісів Національної поліції України відбувалося з неоднаковою ефективністю. Наприклад, відносно успішна реформа патрульної поліції не знайшла подальшого поширення на інші підрозділи, не були запроваджені штрафні бали для водіїв за порушення правил дорожнього руху, не знайшов належного розвитку інститут поліцейських офіцерів громади, досить непослідовним є становлення служби освітньої безпеки щодо визначення повноважень таких поліцейських тощо.

Одним із останніх та найбільш дискусійних аспектів поліцейської служби слід вважати можливість участі поліції особливого призначення в обороні України відповідно до Закону України «Про оборону України» шляхом безпосереднього ведення бойових дій під час дії воєнного стану в ході відсічі збройної агресії проти України та за рішенням військового командування, погодженим з керівником поліції або уповноваженою ним особою (ч. 4 ст. 24) [1]. З іншого боку, у Резолюції 690 (1979) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Про декларацію про поліцію» закріплено, що поліцейський продовжує виконувати свої завдання охорони громадян і майна під час війни і ворожої окупації в інтересах громадянського населення. Тому він не має статусу учасника військових дій (комбатанта) і до нього не застосовуються положення Третьої Женевської конвенції від 12 серпня 1949 р. щодо поводження з військовополоненими [2]. Примітно, що міжнародний документ не має обов'язкової сили та по суті містить рекомендаційні норми. Натомість зміни до вітчизняного закону обумовлені об'єктивною потребою консолідації зусиль для подолання розв'язаної проти України збройної агресії.

Цілком очевидно, що в особливий період дії воєнного стану у системі Національної поліції України загострилося питання «кадрового голоду». Це обумовлено низкою факторів, серед яких:

- виїзд за кордон та звільнення частини поліцейських;
- залучення поліцейських до безпосередньої участі у бойових діях;
- підвищені загрози травмувань, каліцтв та загибелі під час виконання службових завдань та багато іншого.

За наведених обставин у повоєнний період одним з найбільш актуальних питань стане формування кадрового складу Національної поліції України та оптимізація пріоритетів у її діяльності для відновлення ефективної роботи. Розмірковуючи над тим, чи потрібно і доцільно залучати до служби в Національній поліції України іноземних фахівців, варто спиратися на декілька обставин.

По-перше, слід зазначити, що у ч. 6 ст. 1 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» закріплено, що у випадках, передбачених законом, іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України, можуть у добровільному порядку (за контрактом) проходити військову службу у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту та Національній гвардії України [3]. Але на службу в Національній поліції України зазначена можливість не поширюється.

По-друге, сприймаючи те, що зарубіжні фахівці необхідні для відновлення роботи Національної поліції України насамперед не як поліцейські безпосередньо, а як менеджери та спеціалісти з правоохорони, можливість такого залучення вбачається цілком допустимою.

Найголовнішою проблемою тут є внесення змін і доповнень до національного законодавства, а саме законів України «Про Національну поліцію» та «Про державну службу». Саме шляхом законодавчого закріплення прийняття зарубіжних фахівців на службу в поліцію для виконання організаційних та менеджментських функцій можна забезпечити поліпшення ефективності роботи Національної поліції України.

Слід зазначити, що історія функціонування поліцейських структур у багатьох державах має приклади подібної взаємодії, що сприяла швидкому відновленню поліцейської діяльності у повоєнний період. Так, на частині деокупованої союзними військами території Італії наприкінці Другої світової війни було створено поліцейський корпус, який діяв до 1961 р. Причому з 1945 до 1954 р. зазначеними поліцейськими силами керував колишній офіцер британської поліції полковник Дж. Річардсон. Новоутворені сили називалися «цивільною поліцією» для того, щоб розмежувати їх із військовою поліцією, діючою на деокупованій території, та виконували завдання із охорони публічного порядку і безпеки [4].

На наше переконання, для успішного повоєнного розвитку Національної поліції України, налагодження її роботи за європейськими стандартами та відновлення кадрового потенціалу надзвичайно важливим є залучення зарубіжних фахівців із значним досвідом керівництва у сфері правоохорони. Це може стати новим етапом розвитку вітчизняної поліцейської інституції, коли зарубіжний досвід сприятиме більш послідовному та комплексному впровадженню необхідних реформ у правоохоронній сфері.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
2. Декларація про поліцію 1979 р. *Конституанта*. URL : https://constituanta.blogspot.com/2011/12/1979_24.html.
3. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>.
4. Venezia Giulia Police Force. *Wikipedia*. URL : <https://w.wiki/CugT>.

Олексій УЛЬЯНОВ

професор кафедри
адміністративної діяльності поліції
Одеського державного
університету внутрішніх справ
(м. Одеса, Україна),
кандидат юридичних наук, доцент
<https://orcid.org/0000-0002-3397-0965>

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ДІЇ
ВОЄННОГО СТАНУ**

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію», поліція є центральним органом виконавчої влади, що служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Серед завдань поліції на першому місці стоїть забезпечення публічної безпеки і порядку, що підкреслює пріоритетність в діяльності не лише поліції, але й органів державної влади та місцевого самоврядування.

Наразі, увівши нове терміносполучення «публічна безпека і порядок», законодавець не надає визначення цього феномену.

Особливо актуальним чітке нормативно-правове регулювання діяльності поліції є під час ускладнення оперативної обстановки та в умовах воєнного стану.

Зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб, визначає Закон України «Про правовий режим воєнного стану» [1].

Відповідно до зазначеного закону, воєнний стан є особливим правовим режимом. Він може вводиться або загалом на всій території України, або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності.

Уведення воєнного стану передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Цей закон окреслив завдання Національної поліції щодо її діяльності в умовах воєнного стану, що полягають у сприянні діяльності військової адміністрації, суду, органів прокуратури, юстиції тощо; перед військовою адміністрацією звітують про стан законності, боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку та результати діяльності на відповідній території.

Законом України «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України», з метою оптимізації діяльності поліції, зокрема під час дії воєнного стану, до закону України «Про Національну поліцію» було внесено зміни стосовно дії поліції під час правового режиму воєнного стану. Зокрема